

§ 144

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle M. Holopaisen ym. valtuustoaloitteesta koskien kehitysvammaisten työsuhteiden vakinaistamista

HEL 2013-015846 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti yksimielisesti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon:

"Helsingissä on noin 2000 kehitysvammaista, joiden kehitysvamma haittaa älyllistä suoriutumista, aiheuttaa fyysisiä toimintarajoitteita tai vuorovaikutukseen liittyviä ongelmia. Näistä työikäiset kehitysvammaiset osallistuvat Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysviraston järjestämään työtoimintaan. Osa kehitysvammaisista henkilöistä työskentelee normaalissa palkkatyössä avoimilla työmarkkinoilla. Tyypillisimpiä tehtäviä ovat mm. keittiö- ja siivoustyöt, kiinteistöhuolto ja kaupan eri tehtävät.

Vain muutama henkilö on työllistynyt Posivire Oy:n kautta, joka on Helsingin kaupungin omistama osakeyhtiö. Kehitysvammaisten työllistäjänä Posivire Oy:n tehtävänä on itse ratkaista ja tulkita työehtosopimusten määräyksiä siten, että kehitysvammaisten oikeus työhön taataan ja kohtuuttomat työsuhteiden lopettamiset vältetään.

Posivire Oy yhdistää työsuhteiden tekemisen saamiinsa jatkopalvelutilauksiin. Jos sosiaali- ja terveysvirasto tai joku muu yksikkö tekee palvelutilauksen, tilauksen jatkuvuus ratkaisee sen tekeekö Posivire Oy kehitysvammaisen työntekijänsä kanssa toistaiseksi voimassa olevan työsuhteen tai määräaikaisen työsuhteen. Kun palvelutilauksen ajallista kestoa ei voida määrittää, mutta kysymys ei kuitenkaan ole määräaikaisesta tilauksesta, ennalta määräämättömän ajan jatkuvasta palvelutilauksesta Posivire Oy tekee kehitysvammaisen työntekijänsä kanssa toistaiseksi voimassa olevan työsuhteen. Kun tilaus on määräaikainen Posivire Oy tekee kehitysvammaisen työntekijänsä kanssa määräajaksi voimassa olevan työsuhteen, jolla vältetään työsuhteen ketjuttaminen.

Posivire Oy:n on mahdollista tehdä kehitysvammaisten työntekijöidensä kanssa yksinomaan toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita, mutta kuten edellä on jo todettu, tilanne voi johtaa toistaiseksi voimassa olevien työsuhteiden kohdalla siihen, että

työsuhteita joudutaan purkamaan taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla, jos töitä ei ole.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimistossa on tuetun työtoiminnan palvelu kehitysvammaisille henkilöille, jotka tarvitsevat työvalmennusta ja tukea työllistymisessä avoimille työmarkkinoille. Palveluun kuuluu työpaikan etsiminen avoimilta työmarkkinoilta, työvalmennus ja sovitut tukikäynnit. Asiakkaalle laaditaan erityishuolto-ohjelma, jossa määritellään oikeus tuettuun työvalmennukseen. Työvalmentajat tekevät asiakkaan kanssa suunnitelman, jossa määritellään asiakkaalle sopivat työtehtävät. Vuonna 2013 tuetussa työtoiminnassa oli yhteensä 30 kehitysvammaista henkilöä, palkkatyösuhteessa 75 kehitysvammaista henkilöä ja työllistymisen palveluissa (työnetsintä ja opiskeluista valmistuvat) 15 kehitysvammaista henkilöä.

Helsingin elinkeino-osaston koordinoimiin työllisyyspalveluihin elinkeino-osastolla, sosiaali- ja terveystoimistossa ja opetusvirastossa voivat osallistua kaikki työttömät työnhakijat tasa-arvoisesti, riippumatta henkilöön liittyvistä erityisyyksistä, kuten terveydentilasta tai vammaisuudesta. Palveluihin ohjautumisen edellytyksenä on asiakkuus Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimistossa työttömänä työnhakijana. Työllisyyspalveluiden tavoitteena on työllistyminen avoimille työmarkkinoille kuntoutuksen, erilaisten työllisyyspalvelujen tai opintojen kautta.

Silloin kun kehitysvammaisen henkilö on työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinohallinnossa, on hänellä mahdollisuus osallistua kaupungin elinkeino-osaston järjestämiin työllisyyspalveluihin. Näitä palveluja ei ole tarkoitettu yksittäisten henkilöiden kohdalla pysyviksi ratkaisuksi vaan niiden tavoitteena on tukea työtöntä työllistymään avoimille työmarkkinoille tai hakeutumaan ammatillisia valmiuksia lisäävään koulutukseen."

Sosiaali- ja terveyslautakunnan mielestä Helsingin tulee parantaa jatkotyöllistämisen reittejä etenkin kun tehtävästä suoriutuminen onnistuu, jotta myös kehitysvammaisille voidaan tarjota pitkäkestoisempia työsuhteita. Vakansseja tulisi lisätä tälle ryhmälle esimerkiksi osa-aikaisten työn mahdollisuuksien kautta. Helsingin on tulevaisuudessa selvitettävä, miten työsuhteiden vakinaistamista voisi lisätä esimerkiksi pidempiaikaisilla palvelutilauksilla tai muilla keinoilla."

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti yksimielisesti jäsen Tuomas Tuuren vastaehdotuksen mukaisesti jäsen Katriina Juvan kannattamana lisätä lausunnon loppuun seuraavan tekstin:

"Sosiaali- ja terveyslautakunnan mielestä Helsingin tulee parantaa jatkotyöllistämisen reittejä etenkin kun tehtävästä suoriutuminen onnistuu, jotta myös kehitysvammaisille voidaan tarjota pitkäkestoisempia työsuhteita. Vakansseja tulisi lisätä tälle ryhmälle esimerkiksi osa-aikaisten työn mahdollisuuksien kautta. Helsingin on tulevaisuudessa selvitettävä, miten työsuhteiden vakinaistamista voisi lisätä esimerkiksi pidempiaikaisilla palvelutilauksilla tai muilla keinoilla."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Pia Sutinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 62401
pia.sutinen(a)hel.fi
Tuula Poikonen, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättäneen antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Helsingissä on noin 2000 kehitysvammaista, joiden kehitysvamma haittaa älyllistä suoriutumista, aiheuttaa fyysisiä toimintarajoitteita tai vuorovaikutukseen liittyviä ongelmia. Näistä työikäiset kehitysvammaiset osallistuvat Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen järjestämään työtoimintaan. Osa kehitysvammaisista henkilöistä työskentelee normaalissa palkkatyössä avoimilla työmarkkinoilla. Tyypillisimpiä tehtäviä ovat mm. keittiö- ja siivoustyöt, kiinteistöhuolto ja kaupan eri tehtävät.

Vain muutama henkilö on työllistynyt Posivire Oy:n kautta, joka on Helsingin kaupungin omistama osakeyhtiö. Kehitysvammaisten työllistäjänä Posivire Oy:n tehtävänä on itse ratkaista ja tulkita työehtosopimusten määräyksiä siten, että kehitysvammaisten oikeus työhön taataan ja kohtuuttomat työsuhteiden lopettamiset vältetään.

Posivire Oy yhdistää työsuhteiden tekemisen saamiinsa jatkopalvelutilauksiin. Jos sosiaali- ja terveystoimi tai joku muu yksikkö tekee palvelutilauksen, tilauksen jatkuvuus ratkaisee sen tekeekö Posivire Oy kehitysvammaisen työntekijänsä kanssa toistaiseksi voimassa olevan työsuhteen tai määräaikaisen työsuhteen. Kun palvelutilauksen ajallista kestoa ei voida määrittää, mutta kysymys ei kuitenkaan ole määräaikaisesta tilauksesta, ennalta määräämättömän ajan jatkuvasta palvelutilauksesta Posivire Oy tekee kehitysvammaisen työntekijänsä

kanssa toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen. Kun tilaus on määräaikainen Posivire Oy tekee kehitysvammaisen työntekijänsä kanssa määräaikaisesti voimassa olevan työsopimuksen, jolla vältetään työsuhteen ketjuttaminen.

Posivire Oy:n on mahdollista tehdä kehitysvammaisten työntekijöidensä kanssa yksinomaan toistaiseksi voimassa olevia työsopimuksia, mutta kuten edellä on jo todettu, tilanne voi johtaa toistaiseksi voimassa olevien työsuhteiden kohdalla siihen, että työsuhteita joudutaan purkamaan taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla, jos töitä ei ole.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden osastossa on tuetun työtoiminnan palvelu kehitysvammaisille henkilöille, jotka tarvitsevat työvalmennusta ja tukea työllistymisessä avoimille työmarkkinoille. Palveluun kuuluu työpaikan etsiminen avoimilta työmarkkinoilta, työvalmennus ja sovitut tukikäynnit. Asiakkaalle laaditaan erityishuolto-ohjelma, jossa määritellään oikeus tuettuun työvalmennukseen. Työvalmentajat tekevät asiakkaan kanssa suunnitelman, jossa määritellään asiakkaalle sopivat työtehtävät. Vuonna 2013 tuetussa työtoiminnassa oli yhteensä 30 kehitysvammaista henkilöä, palkkatyösuhteessa 75 kehitysvammaista henkilöä ja työllistymisen palveluissa (työnetsintä ja opiskeluista valmistuvat) 15 kehitysvammaista henkilöä.

Helsingin elinkeino-osaston koordinoimiin työllisyyspalveluihin elinkeino-osastolla, sosiaali- ja terveystieteiden osastossa ja opetusvirastossa voivat osallistua kaikki työttömät työnhakijat tasa-arvoisesti, riippumatta henkilöön liittyvistä erityisyyksistä, kuten terveydentilasta tai vammaisuudesta. Palveluihin ohjautumisen edellytyksenä on asiakkuus Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimistossa työttömänä työnhakijana. Työllisyyspalveluiden tavoitteena on työllistyminen avoimille työmarkkinoille kuntoutuksen, erilaisten työllisyyspalvelujen tai opintojen kautta.

Silloin kun kehitysvammaisen henkilö on työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinohallinnossa, on hänellä mahdollisuus osallistua kaupungin elinkeino-osaston järjestämiin työllisyyspalveluihin. Näitä palveluja ei ole tarkoitettu yksittäisten henkilöiden kohdalla pysyviksi ratkaisuksi vaan niiden tavoitteena on tukea työttömää työllistymään avoimille työmarkkinoille tai hakeutumaan ammatillisia valmiuksia lisäävään koulutukseen."

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakuntaa antamaan lausunnon 26.3.2014 mennessä M. Holopaisen ym.

valtuustoaloitteesta kehitysvammaisten työsuhteiden vakinaistamisesta:

"Kehitysvammaisia pyritään työllistämään kaupungin työtehtäviin esimerkiksi suun terveydenhuollossa kuljetuksiin. Työllistämistä on hoitanut muun muassa Posivire Oy. Posivire Oy on Helsingin kaupungin, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (HUS) ja Kiinteistö Oy Kaapelitalon (KOy Kaapelitalo) omistama, vuonna 2008 rekisteröity sosiaalinen inhouse yritys. Kokemusten mukaan kehitysvammaiset työntekijät ovat hoitaneet työnsä hyvin ja ovat myös viihtyneet hyvin työpaikassaan. Työssäkäyminen ehkäisee syrjäytymistä.

Esille on tullut tapauksia, joissa joudutaan tekemään määräaikaista työsuhteita ja sen jälkeen joudutaan kokonaan lopettamaan työsuhde työntekijän työsuhteen ketjuttamisen perusteella. On epäinhimillistä ja epäoikeudenmukaista, että henkilöt, jotka tekevät työnsä hyvin ja ovat erittäin pidettyjä työkavereita, eivät saa oikeutta pysyvämpään työhön.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki ratkaisee, miten kehitysvammaisten oikeus työhön taataan ja kohtuuttomat työsuhteiden lopettamiset vältetään."

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto M. Holopaisen ym. aloitteeseen perustuu kaupunginkanslian henkilöstöosaston ja sosiaali- ja terveystoimen vammaistyön yhteiseen valmisteluun.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Pia Sutinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 62401
pia.sutinen(a)hel.fi
Tuula Poikonen, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi